

JAKOB GOTTSCHAU: *Rebeller og medløbere*. Tolv kapitler af studenternes historie. Udg. af Studenterrådet ved Københavns Universitet, i kommission hos Akademisk Forlag, 1987. 152 s. Ill.

En god bog kan få en til at glemme tid og sted og en sådan er Jakob Gottschaus, der er udgivet i anledning af det københavnske studenterråds 75 års jubilæum. 75 år, det er perioden fra 1912 til 1987, men så langt går bogen nu ikke tilbage. Begivenhederne tager fart i tyverne med sammenstød mellem datidens kritiske og frække studenter – P.H. bl.a. – og det borgerlige, bornerte Danmark. Der races videre til 30'erne med de nazivenlige KU'ere, gennem krigen, med studenterbevægelsens indsats i modstandskampen, 50'ernes koldkrig, 60'ernes og 70'ernes aktivisme – 68 og RUC-aktionerne – læsningen af Marx og de fagkritiske og politiske slagsmål for at stoppe med et stemningsbillede af 80'ernes politisk rodløse og desillusionerede studentermasse.

Det er en bog, som viser at Paul Hammerich ikke har levet forgæves; at der kan skrives megen god historie ved brug af aviser, erindringer og fotos. Jakob Gottschau erkender, at en sådan fremstilling nødvendigvis må blive anekdotisk, men efter min mening lykkes det fint at sætte anekdoterne ind i en større samfundsmæssig og uddannelsespolitisk sammenhæng. Kan man lide anekdoter, og har man lyst til at få lidt af livsglæden og perspektiverne tilbage i det studenter- og universitetspolitiske arbejde, så er det her bogen.

Den »Hammerichske« eller journalistiske stil rummer imidlertid den fare, at begivenhederne eller personer i historien bliver »hængt ud«, at fremstillingen får en let ironisk tone. »Rebeller og medløbere« kan heller ikke helt sige sig fri herfor, især i de afsnit der handler om læsningen af Marx og de faglige og politiske slagsmål. Det er »taknemmelige ofre«, men der er jo ingen tvivl om, at havde det ikke været for læsningen og diskussionen af marxismen, så var meget blevet ved det gamle. I hvert fald i et fag som historie, hvor områder som socialhistorien, arbejderbevægelsens historie, kvindehistorien – ja selv den »hammerichske stil« – har været de konkrete produkter af 70'ernes diskussioner. I et interview (s. 107) med historikeren Kristof K. Kristiansen tegnes der således et efter min mening alt for sort billede af marxismens indflydelse på historiefaget. Kristof K. Kristiansen husker kun »specialevragene, der efter 5 år stadig dinglede rundt i ringen« og deres modparter, »som skrev speciale på et halvt år og snuppede de sidste job«.

Billedsiden er helt i top. Det er noget af et kup, at en af de mest aktive 68'ere, Finn Ejnar Madsen, har lagt billeder til afsnittet om 68. Dog savner jeg nogle mere »aktivistiske« billeder fra RUC-aktionernes »besættelsesdage«.

Det siger næsten sig selv, at i en anekdotisk og aktivistisk fremstilling af studenternes historie, må afsnittet om 80'erne blive ret tamt. De nye årgange er relativt små og disciplinerede allerede fra gymnasiet – og måske i fremtiden allerede fra folkeskolen. De ved hvad de vil, der er ingen tid til diskussion eller aktivisme. Og derfor er der heller ingen gode historier at fortælle fra bevægelsens sidste år. Måske kunne denne bog blive en anledning til, at der alligevel bliver noget at fortælle ved Studenterrådets 100-års jubilæum.

Ning de Coninck-Smith